



N1A

Nodiadau i'r hawlydd ar lenwi ffurflen hawlio

Cyn i chi ddechrau llenwi'r ffurflen hawlio

Rhaid i chi ystyried a fyddai dull amgen o ddatrys anghydfod (ADR) yn ffordd well o ddod i gytundeb cyn mynd i'r llys. Mae'r daflen 'Rwyf mewn anghydfod - Beth alla'i ei wneud?' yn esbonio mwy am ddulliau ADR a sut y gallwch geisio setlo eich hawliad.

Darllenwch y nodiadau canlynol i gyd. Maent yn dilyn trefn y ffurflen.

Cyn llenwi'r ffurflen hon, ystyriwch a fyddai'n well gennych gychwyn yr hawliad ar-lein www.moneyclaim.gov.uk

Os ydych chi'n llenwi'r ffurflen hawlio â llaw, defnyddiwch inc du ac ysgrifennwch mewn llythrennau bras.

Ar ôl i chi lenwi'r ffurflen hawlio gwnewch gopi ohoni a nodiadau cyfarwyddyd y diffynnydd fel bod gennych un copi ar gyfer chi eich hun, un copi ar gyfer y llys ac un copi ar gyfer pob diffynnydd.

Os yw'r hawliad am swm o arian, yna mae'n rhaid i chi anfon y ffurflen hawlio i'r Ganolfan Fusnes Genedlaethol Sifil, St Katharine's House, 21-27 St Katharine's Street, Northampton, NN1 2LH.

Bydd rhaid ichi fynychu sesiwn gyfryngu os yw'r hawliad am swm o arian sy'n £10,000 neu'n llai a bod y diffynnydd yn gwrthwynebu'ch hawliad.

Os yw'n hawliad Uchel Lys neu'n hawliad am unrhyw beth heblaw arian, dylech anfon y ffurflen a'r ffi i swyddfa llys.

Ffoniwch ddesg gymorth Hawliadau am Arian i gael cymorth ychwanegol wrth lenwi'r ffurflen hon. Y rhif ffôn ar gyfer siaradwyr Cymraeg yw 0300 303 5174. Os oes angen cyngor cyfreithiol arnoch, dylech gysylltu â chyfreithiwr neu Ganolfan Cyngor ar Bopeth.

Cewch ragor o wybodaeth yn GOV.UK.

Pennawd

Rhaid i chi lenwi pennawd y ffurflen i nodi enw'r llys lle rydych am i'r hawliad gael ei gychwyn. Os ydych am i'r hawliad fynd rhagddo yn y llys sirol a'i fod yn hawliad am arian yn unig, yna mae'n rhaid i chi roi 'Canolfan Hawliadau am Arian y Llys Sirol'.

Yr hawlydd a'r diffynnydd

Gan mai chi sy'n cychwyn yr hawliad, chi yw'r 'hawlydd'. Rhowch eich enw a'ch cyfeiriad.

Y 'diffynnydd' yw'r sawl rydych yn ei siwio. Rhowch enw'r diffynnydd.

Rhaid i chi ddarparu'r wybodaeth ganlynol amdanoch chi eich hun a'r diffynnydd yn unol â'r cyd-destun rydych chi'n siwio o'i fewn a'r cyd-destun y mae'r diffynnydd yn cael ei siwio o'i fewn.

Darparu gwybodaeth amdanoch chi eich hun a'r diffynnydd

cyfeiriad llawn gan gynnwys y cod post

Dylech roi eich cyfeiriad llawn chi a'r diffynnydd, gan gynnwys y cod post neu god cyfatebol mewn unrhyw wladwriaeth yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd (EEA) (os yw'n berthnasol).

Os nad oes gan gyfeiriad god post bydd angen i chi ofyn i'r barnwr am ganiatâd i gyflwyno'r hawliad gyda'r wybodaeth hon ar goll. Nid oes ffi ychwanegol am hyn, ond ni fydd y llys yn caniatáu i'ch cais gael ei gyflwyno heb y cod post, oni bai bod gennych ganiatâd gan y barnwr.

Wrth siwio neu gael eich siwio fel:-

unigolyn:

Mae'n rhaid i chi nodi'r enw llawn os ydych yn ei wybod, gan gynnwys y teitl (er enghraifft Mr, Mrs, Ms, Dr), cyfeiriad preswyl, cod post a rhif ffôn. Os yw'r diffynnydd yn berchennog busnes, yn bartner mewn ffyrm neu'n unigolyn sy'n cael ei siwio yn enw clwb neu gymdeithas anghorfforedig arall, dylai'r cyfeiriad ar gyfer cyflwyno fod yn breswylfa arferol neu'n breswylfa ddiweddaraf hysbys, neu'n brif fan busnes.

Os yw'r unigolyn yn:

masnachu dan enw arall, mae'n rhaid i chi roi eu henw llawn heb dalryniadau os ydych yn ei wybod, y teitl a ddefnyddir i'w cyfarch a'u henw masnachu llawn, er enghraifft, 'Mr John Smith yn masnachu fel Siop Smith'.

siwio neu'n cael ei siwio mewn capasiti cynrychiolydd yna mae'n rhaid i chi nodi hynny e.e. 'Mr Joe Bloggs fel cynrychiolydd Mrs Sharon Bloggs (ymadawedig)'.

siwio neu'n cael ei siwio yn enw clwb neu gymdeithas anghorfforedig arall ychwanegwch y geiriau 'yn siwio/cael fy siwio ar ran' wedi'i ddilyn gan enw'r clwb neu gymdeithas anghorfforedig.

busnes anghorfforedig - ffyrm. Yn achos partneriaeth (heblaw partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig), mae'n rhaid i chi roi enw llawn y busnes wedi'i ddilyn gan y gair 'ffyrm', er enghraifft 'Bandbox - ffyrm' a chyfeiriad ar gyfer cyflwyno, gan gynnwys y cod post. Gall hwn fod yn gyfeiriad preswyl un o'r partneriaid, neu'n brif fan busnes neu'n fan busnes hysbys diweddaraf y ffyrm.

cwmni sydd wedi'i gofrestru yng Nghymru a Lloegr neu Bartneriaeth Atebolrwydd Cyfyngedig. Yn achos cwmni cofrestredig neu bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig, rhowch yr enw llawn gyda'r ôl-ddodiad priodol (er enghraifft 'Cyf.') a chyfeiriad, gan gynnwys cod post, sydd naill ai'n swyddfa gofrestredig y cwmni neu'n unrhyw fan busnes yn y DU sydd â chysylltiad â'r hawliad, er enghraifft y man lle prynwyd nwyddau.

corfforaeth (heblaw cwmni) rhowch enw llawn y gorfforaeth gydag unrhyw ôl-ddodiad, a'r cyfeiriad yn y DU, gan gynnwys y cod post, sydd naill ai'n brif swyddfa iddi neu'n unrhyw fan arall lle mae'r gorfforaeth yn gweithredu ac sydd â chysylltiad â'r hawliad.

cwmni dramor (yn ôl diffiniad a744 Deddf Cwmnïau 1985) rhowch enw llawn y cwmni ac unrhyw ôl-ddodiad os yw'n briodol, a'r cyfeiriad, gan gynnwys y cod post. Mae'n rhaid i'r cyfeiriad fod y cyfeiriad cofrestredig dan adran 691 y Ddeddf neu gyfeiriad y man busnes sydd â chysylltiad â'r hawliad.

dan 18 oed ysgrifennwch '(plentyn gan Mr Joe Bloggs ei gyfaill cyfreitha)' ar ôl yr enw. Os yw'r plentyn yn cynnal achos ar ran ei hun ysgrifennwch '(plentyn)' ar ôl enw'r plentyn.

claf dan ystyr Deddf Iechyd Meddwl 1983, ysgrifennwch '(gan Mr Joe Bloggs ei gyfaill cyfreitha)' ar ôl enw'r claf.

Manylion byr yr hawliad

Dan y pennawd **hwn** rhaid i chi roi:

- datganiad cryno yngl n â natur eich hawliad
- y rhwymedi yr ydych yn ei geisio e.e. talu arian

Gwerth

Os ydych yn hawlio **swm penodol o arian**

('swm penodol') nodwch y swm yn y blwch yng nghornel dde waelod y ffurflen hawlio wrth 'swm a hawlir'.

Os nad ydych yn hawlio swm penodol o arian ('swm amhenodol'), o dan 'Gwerth' ysgrifennwch "Rwy'n disgwyl adfer" wedi'i ddilyn gan ba un bynnag o'r canlynol sy'n berthnasol i'ch hawliad:

- 'dim mwy na £10,000' **neu**
- 'mwy na £10,000 ond dim mwy na £25,000' **neu**
- 'mwy na £25,000'

Os **nad ydych yn gallu** gosod gwerth ar eich hawliad, ysgrifennwch 'Nid wyf yn gallu dweud faint rwyf yn disgwyl ei adfer'.

Anafiadau personol

Os yw eich hawliad am 'ddim mwy na £5,000' a'i fod yn cynnwys hawliad am anafiadau personol, rhaid i chi hefyd ysgrifennu 'Mae fy hawliad yn cynnwys hawliad am anafiadau personol a'r swm rwyf yn disgwyl ei adfer fel iawndal am boen, dioddefaint a cholli mwynder yw' wedi'i ddilyn gan un o'r canlynol:

- 'dim mwy na £1,000' **neu**
- 'mwy na £1,000'

Diffyg atgyweirio tŷ

Os yw eich hawliad am 'ddim mwy na £5,000' a'i fod yn cynnwys hawliad am ddiffyg atgyweirio tŷ sy'n eiddo preswyl, rhaid i chi hefyd ysgrifennu 'Mae fy hawliad yn cynnwys hawliad yn erbyn fy landlord am ddiffyg atgyweirio tŷ sy'n eiddo preswyl. Amcangyfrifir bod cost yr atgyweirio neu waith arall yn' wedi'i ddilyn gan un o'r canlynol:

- 'dim mwy na £1,000' **neu**

- ‘mwy na £1,000’

Os ydych, o fewn yr hawliad hwn, yn hawlio am iawndal arall, rhaid i chi hefyd ysgrifennu:

‘Rwyf yn disgwyl adfer fel iawndal’ gyda’r naill neu’r llall o’r isod i ddilyn:

- ‘dim mwy na £1,000’ **neu**
- ‘mwy na £1,000’

Llys Dewisol

Efallai y gofynnir i chi anfon yr hawliad hwn i ganolfan llys sydd ddim yn gyfleus i chi ei fynychu. Os oes angen i chi fod yn bresennol, bydd y llys yn trosglwyddo’r achos i ganolfan llys arall i’w wneud yn haws i un neu bob un o’r partïon fod yn bresennol. Ceir rhestr o ganolfannau gwrandawiadau’r Llys Sirol yn: <https://www.gov.uk/chwilio-am-lys-neu-dribiwnlys>. Rhowch enw eich llys dewisol yn y blwch priodol. Bydd y llys yn ei ystyried os bydd angen trosglwyddo’r achos.

Enw a chyfeiriad y diffynnydd

Yn y blwch hwn, rhowch deitl, enwau llawn, cyfeiriad a chod post y diffynnydd y cyflwynir y ffurflen hawlio arno (un ffurflen hawlio ar gyfer pob diffynnydd). Os yw’r hawliad i’w gyflwyno ar ddiffynnydd y tu allan i’r DU neu unrhyw wladwriaeth arall yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd, efallai y bydd angen i chi gael caniatâd y llys.

Agored i niwed

Rhaid i chi ddweud wrth y llys os ydych yn credu eich bod chi, neu dyst a fydd yn rhoi tystiolaeth ar eich rhan, yn agored i niwed mewn unrhyw ffordd y mae angen i’r llys ei ystyried. Bydd angen i chi esbonio ym mha ffordd yr ydych chi neu’r tyst yn agored i niwed a pha gamau, cymorth neu addasiadau yr hoffech i’r llys a’r barnwr eu hystyried.

Costau cynrychiolydd cyfreithiol

Dim ond pan fydd cynrychiolydd cyfreithiol wedi’i gyfarwyddo i wneud yr hawliad ar eich rhan y gallwch hawlio’r symiau penodol hyn.

Manylion yr hawliad

Dan y pennawd hwn rhaid i chi wneud/roi:

- datganiad cryno yngl n â’r ffeithiau yr ydych yn dibynnu arnynt
- datganiad (os yw’n berthnasol) yn nodi eich bod yn ceisio iawndal gwaethygedig neu iawndal cosbedigaethol
- manylion unrhyw log yr ydych yn ei hawlio
- unrhyw faterion eraill sydd eu hangen ar gyfer eich math chi o hawliad, fel y nodir yn y cyfarwyddyd ymarfer perthnasol.

Datganiad gwirionedd

Rhaid i chi, eich cyfreithiwr neu’ch cyfaill cyfreitha lofnodi hwn.

Os yw’r hawlydd yn gwmni cofrestredig neu’n gorfforaeth, rhaid i’r hawliad gael ei lofnodi un ai gan gyfarwyddwr neu swyddog arall gyda’r cwmni, neu (yn achos corfforaeth) gan y maer, y cadeirydd, y llywydd neu glerc y dref.

Cyfeiriad ar gyfer dogfennau

Sylwch fod rheoliadau’r gwasanaeth yn nodi na chaniateir gwasanaeth trawsffiniol drwy unrhyw ddull uniongyrchol, gan gynnwys ffacs neu e-bost, o fewn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd.